

Trigu Musan

Estudu Bíblia kona ba João 12:24

Parte 1: Versíkulu Prinsipál

Bíblia Kadi (Tetun Dili)

João 12

24 Tebes, tebes, Hau dehan ba imi, se trigu musan ida la monu ba rai no mate, nia hela mesak deit. Maibee se nia mate, nia bele foo fuan barak.

Parte 2: Prinsípiu ba Interpretasaun

Simbolu nee klean tebes, maibee kompriensaun nebee loos importante tebetebes.

Ita labele no la bele lakon iha mehi espirituál sira, ka iha interpretasaun sira nebee mai deit hosi imajinasaun kriativu, ka iha interpretasaun sira nebee sala.

Sola Scriptura (Bíblia deit) mak ita nia fundasaun.

Eskritura esplika nia aan rasik, la presiza ema nia hanoin rasik, mehi espirituál, ka teoria nebee moris hosi imajinasaun, nebee bazeia ba sentimentu, emosaun no sensasaun...

Isaias 8:20

Bíblia Kadi:

"Fila ba hanorin no testimonha! Se karik sira lakohi koalia tuir liafuan nee, entaun ida nee tanba sira la iha loro sae."

"Tebes, tebes, Hau dehan ba imi, se trigu musan ida la monu ba rai no mate, nia hela mesak deit. Maibee se nia mate, nia bele foo fuan barak."

— João 12:24

Parte 3: Hanoin Komún

Ema halo ona interpretasaun sala barak kona ba Jesus nia ai knanoik badak nee, no presiza korreksaun barak, hamutuk ho kompriensaun no interpretasaun nebee loos.

Hanoin no ideia komún:

Musan ida tenki mate atu foo fuan barak...

Musan tenki hakoi no mate, atu nunee nia bele moris fali no muda...

Hanoin komún nebee sala nee depois ema liga ho lia loos balu, hanesan apoiu atu sustenta ninia teoria.

Batizmu: ema ida tenki mate uluk, atu moris fali nudar ema foun iha Kristu Jesus.

Bainhira ema ida tama ba bee laran, ida nee simboliza ema nee nia mate no moris hias.

No nunee mak konfuzau mosu, no kompriensaun komún nebee sala kontinua liu hosi lider relijiozu barak no sira nia tuir-na'in sira nia ibun no hakerek.

Parte 4: Koko Hanorin Hotu ho Eskritura

"Bainhira kalan ona, maun-alin sira nee haruka Paulo no Silas sai kedas ba Bereia. Bainhira sira too iha nebaa, sira tama ema Judeu sira nia sinagoga."

Apostolu 17:10

"Ema sira nee hanoin diak liu ema Tesalónika. Tanba sira simu liafuan nee ho neon prontu. Loro-loron sira buka hatene iha Eskritura sira atu haree se liafuan nee loos ka lae."

Apostolu 17:11

"Nunee ema sira nee barak fiar. No ema Gregu mos fiar, inklui feto naran boot no mos mane sira, no laos uitoan deit."

Apostolu 17:12

Ema Bereia sira rona ho laran manas, maibee sira la simu deit saida mak Paulo dehan. Loro-loron sira koko ida nee ho Eskritura, no tanba ninia hanorin tuir Maromak nia Liafuan, sira barak fiar. Iha prátika, ida nee mak buat nebee Isaias 8:20 hanorin.

- "Doben sira, keta fiar espíritu hotu. Maibee koko espíritu hotu atu hatene ida nebee mai hosi Maromak. Tanba profeta falsu barak mosu ona iha mundu." 1 João 4:1

- "Ema sira nee hanoin diak liu ema Tesalónika. Tanba sira simu liafuan nee ho neon prontu. Loro-loron sira buka hatene iha Eskritura sira atu haree se liafuan nee loos ka lae." Apostolu 17:11
- "Maibee se ami ka anju ida hosi lalehan haklaken evanjelhu ba imi nebee la hanesan evanjelhu nebee ami haklaken ona ba imi, husik nia hetan malisan." Galásia 1:8

Parte 5: Kristu nia Misaun

Kristu mai ho misaun ida; Ninia moris iha objetivu ida deit: salva humanidade hosi Diabu nia liman, nia terór no nia destruisaun.

Nia tuun mai hosi lalehan, hola isin ema nian, sai ema ida, no simu naran foun ida ba misaun nee. Naran nee mak Jesus, ema, Bibi Oan nebee kasu mundu nia sala. Hosi loron primeiru sala mosu, planu salvasaun nian hahuu ona, lao ona. Jesus nia mate iha krús mak prosesu nee nia tutun, planu nee nia tutun.

"Tanba sala nia kolen mak mate, maibee Maromak nia prezenti mak moris rohan laek iha ita nia Nai Kristu Jesus."

Roma 6:23

Sala nia kolen mak mate, no Nia, Jesus Kristu, ema, lori ema hotu nia sala, atu nunee ita bele hetan perdaun, livre hosi kastigu, no hetan salvasaun. Se la iha mate nee, Nia sei hela mesak deit iha lalehan, dook hosi mundu, dook hosi humanidade. Ita ema mos sei hela mesak, ketak no separa hosi lalehan nia ligasaun no domin.

"Hau husik dame ba imi. Hau foo Hau nia dame ba imi. Hau foo ba imi laos hanesan mundu foo. Keta laran susar, no keta laran tauk."

João 14:27

Matenek iha Jesus nia liafuan furak no klean tebes, too se ema la estuda Eskritura no hanoin klean kona ba nia, ema nee sei lakon no la iha naroman matenek nian nebee nabilan, nebee loke ema nia hanoin no kompriensaun nia matan.

Parte 6: Kompriensaun Kompletu: Ninia Misaun, no Ohin Loron Ita nia Misaun

- Harahun Diabu nia servisu sira: 1 João 3:8; Ebreu 2:14-15
- Liafuan sai ema: João 1:14; Filipe 2:6-8
- Naran Jesus no Ninia misaun: Mateus 1:21 ("o sei hanaran Nia Jesus, tanba Nia sei salva Ninia povu hosi sira nia sala")
- Maromak nia Bibi Oan: João 1:29
- Planu hosi sala primeiru: Jénesis 3:15; Apokalipse 13:8

- Sala nia kolen: Roma 6:23
- Nia lori ita nia sala: Isaías 53:5-6; 1 Pedro 2:24
- Naroman no kompriensaun: Salmu 119:105, 130; Efezu 1:18

Parte 7: Analiza Frazee nee

"Tebes, tebes, Hau dehan ba imi, se trigu musan ida la monu ba rai no mate, nia hela mesak deit. Maibee se nia mate, nia bele foo fuan barak."

— João 12:24

Mai ita analiza frazee nee nia estrutura:

7.1 "Tebes, tebes, Hau dehan ba imi"

Tebes, tebes, Hau dehan ba imi =

Anúnsiu ida nebee importante tebes; rona di-diak...

Liafuan "Tebes, tebes" nebee repete =

Aumenta importánsia, valór no atensaun ba mensajen ka komunikasaun nebee mai tuir anúnsiu nee.

"Ida nee mak mensajen importante ida ba imi."

7.2 "Se trigu musan ida la monu ba rai no mate"

Se trigu musan ida la monu ba rai no mate =

Trigu musan ida presiza tau iha rai no mate...

Literál: trigu musan ida nebee ema la kuda, hela nafatin musan ida deit. Bainhira ema kuda nia, nia foo musan barak. Ida nee mak buat nebee akontese iha natar.

Espirituál (ka metafóriku): Kristu mak musan nee. Liu hosi Ninia mate, Ninia hakoi no Ninia moris hias, Nia la hela mesak, maibee Nia dada ema barak mai Nia.

Imajen literál mak halo sentidu espirituál sai moos. Jesus foti buat ida nebee ema hotu haree iha moris loro-loron nian, no uza nia atu esplika buat ida nebee sira seidak bele haree.

Prinsípiu Sola Scriptura: laos pasajen hotu mak iha nivel rua nee. Balu mak istória ka mandamentu diretu deit, no balu mak figuradu klaru. Maibee Eskritura baibain hatudu mai ita bainhira nia koalia ho figura. Jesus beibeik esplika Ninia ai knanoik rasik, hanesan Nia halo ho ai knanoik kona ba ema kuda fini iha Lucas 8:11-15, no iha João 12:33 Evanjelhu rasik esplika sentidu: "Nia dehan ida nee hodi hatudu oinsaa mak Nia atu mate." Nunee ita la presiza hakfila deit. Bíblia hatete mai ita iha nebee mak sentidu espirituál.

Parte 8: Musan nebee Moris, laos Musan nebee Mate

Musan nebee moris la mate bainhira ema kuda nia. Nia moris sai.

Tebes duni, se musan ida mate duni, nia sei la foo ai horis ida. Musan nebee mate hela mate nafatin. Musan nebee moris deit mak moris sai no foo fuan.

Nunee, tuir botánika, afirmasaun nee:

"Musan tenki mate atu foo fuan"

la loos.

Ida nee hamosu pergunta interesante ida: tanba saa João 12:24 uza lian "mate"?

Jesus la halo afirmasaun ida kona ba botánika. Nia koalia ho metáfora kona ba Ninia mate nebee besik ona. Iha kontestu ida nee, Jesus hatete katak "oras too ona" atu Nia simu glória liu hosi krús. Trigu musan nee mak ilustrasaun ida nebee hatudu ba Nia rasik.

Se iha fatin seluk Bíblia hanesan musan ho Maromak nia Liafuan (Lucas 8:11), entaun musan nia imajen hatudu moris, laos mate.

Nunee ita bele dehan buat tuir mai nee:

Buat nebee importante liu laos musan nia mate, maibee ninia kuda.

Subar iha rai laran, moris nebee iha ona iha musan laran hahuu buras, aumenta no foo fuan.

Hosi perspetiva nee, buat nebee ema haree hanesan lakon, perda ka mate, loos duni mak manifestasaun no buras nia hahuu.

Dalan ida atu hatoo ideia nee ho hanoin klean:

"Musan la mate atu foo fuan. Maibee moris nebee iha musan laran sai livre bainhira ema kuda nia iha fatin nebee loos. Maromak nia Liafuan mak musan ida nebee moris. Bainhira ema simu Liafuan nee iha fuan laran, Liafuan nee moris sai, buras no foo kolleita barak."

Interpretasaun nee hatudu moris nebee hamosu moris, ideia ida nebee tuir duni Bíblia nia tema boot katak Maromak nia Liafuan moris, iha poder no foo moris.

Sin, musan reprezenta Kristu nia sakrifisiu. Nia tenki mate no ema hakoi Nia, depois Nia moris fali liu hosi moris hias. Liu hosi Ninia testimonha, Nia dada ema barak mai Ninia mensajen, mai Ninia liafuan moris no salvasaun nian.

Iha interpretasaun nee, "mate" ba liu Kristu rasik, laos ba musan biológiku. Trigu musan nee mak metáfora ida ba Kristu nia mate, hakoi no moris hias.

Fuan la mai tanba musan literál ida mate, maibee tanba Kristu foo Ninia moris no moris hias fali, no dada ema mai mensajen salvasaun nian.

Atu hatoo ho lian teolójiku nebee kapás liu, ita bele hakerek mos:

Sin, musan reprezenta Kristu nia sakrifísiu. Trigu musan hatudu Ninia mate, hakoi no moris hias. Liu hosi Ninia moris nebee manaan no Ninia testemunha, Nia dada ema barak mai Nia no mai Ninia mensajen moris, lia loos no salvasaun nian. 🌱✝️🙏

Musan biolójiku la mate, maibee moris. Tanba nia moris no nakonu ho moris, bainhira ema tau nia iha rai, nia moris sai no nunee foo fuan barak.

Se musan nee mate, nia sei hela mate nafatin, iha fatin naran deit.

Parte 9: Trigu Musan, Paun no Liafuan nebee Moris

Ita esplika ona pontu importante ida: musan biolójiku la mate bainhira ema kuda nia iha rai. Maibee nia moris sai no foo fuan tanba nia moris. Musan nebee mate hela mate nafatin.

Nunee, "mate" nebee João 12:24 temi la bele kompriende hanesan deskrisaun botánika. Maibee trigu musan nee mak metáfora ida nebee hatudu Kristu nia mate, hakoi no moris hias. Fuan mai hosi moris nebee tuir, laos hosi moris nia rohan.

Laos hanesan sorte deit katak Kristu hili trigu musan nudar ezeplu.

Hosi trigu ema halo farinha; hosi farinha ema halo paun, simbolu ba Maromak nia Liafuan.

| "...Ema sei la moris liu hosi paun deit, maibee liu hosi liafuan ida-idak nebee sai hosi Maromak nia ibun."

Referénsia sira:

Deuteronómiu 8:3

Mateus 4:4

Lucas 4:4

| "Hahuu fo-foun, Liafuan iha nanis ona. No Liafuan nee hamutuk ho Maromak. No Liafuan nee mak Maromak."

Referénsia:

João 1:1

| "Liafuan nee sai ema ida, no Nia hela iha ita nia leet..."

Referénsia:

João 1:14

| "...fini mak Maromak nia liafuan."

Referénsia:

Lucas 8:11

Nunee, musan nebee moris la hatudu deit Kristu nia sakrifísiu no moris hias, maibee mos Maromak nia Liafuan nia podér nebee foo moris. Hanesan musan nebee moris, moris sai no foo fuan barak bainhira ema kuda nia iha rai diak, nunee mos Maromak nia Liafuan, bainhira ema simu iha fuan laran, hamosu moris espirituál, buras no kolleita barak.

Versíkulu sira nebee apoia:

- Lucas 8:11-15 (fini mak Maromak nia Liafuan nebee foo fuan)
- Isaias 55:10-11 (Maromak nia Liafuan kumpre ninia objetivu hanesan fini no udan)
- Ebreu 4:12 ("Maromak nia liafuan mak moris no iha podér")
- 1 Pedro 1:23 ("imi moris mai fali ona... liu hosi Maromak nia liafuan nebee moris no hela too tinan ba tinan")
- Kolose 1:5-6 (Evanjelhu nebee buras no foo fuan)

Versíkulu sira nebee liga malu ho signifikadu boot:

João 12:24 → Lucas 8:11 → João 1:1 → João 1:14 → Ebreu 4:12

Ida nee liga:

1. Trigu musan.
2. Fini nudar Maromak nia Liafuan.
3. Liafuan nudar Maromak.
4. Liafuan sai ema iha Kristu.
5. Liafuan nebee moris no iha podér.

Ida nee hamosu argumentu teolójiku ida nebee loos no tuir malu, nebee foka ba moris, buras, foo fuan no Maromak nia Liafuan nebee moris.

Parte 10: Rai: Sira nebee Rona Ninia Liafuan

Iha ai knanoik kona ba ema kuda fini, Jesus hanesan rai ho ema sira nebee rona mensajen salvasaun nian, nebee rona Ninia liafuan.

Nunee, atu loos liu, Jesus, trigu musan nee, ema tau iha rai, katak Nia hela iha ema sira nebee rona Ninia liafuan nia leet. Nia tenki mate ba sira atu nunee sira bele simu moris rohan laek.

Simbolu nee klean tebes, maibee kompriensaun nebee loos importante tebetebes.

Ita labele no la bele lakon iha mehi espirituál sira, ka iha interpretasaun sira nebee mai deit hosi imajinasaun kriativu.

Sola Scriptura mak ita nia fundasaun.

Eskritura esplika nia aan rasik, la presiza ema nia hanoin rasik, mehi espirituál, ka teoria nebee moris hosi imajinasaun.

Parte 11: Pasajen iha Ninia Kontestu

João 12:23

23 Jesus hataan ba sira, "Oras too ona, atu Ema Nia Oan simu glória.
24 Tebes, tebes, Hau dehan ba imi, se trigu musan ida la monu ba rai no mate, nia hela mesak deit. Maibee se nia mate, nia bele foo fuan barak. 25 Nia nebee hadomi ninia moris sei lakon ninia moris. No nia nebee odi ninia moris iha mundu nee sei kaer nafatin too moris rohan laek. 26 Se ema ruma serví Hau, husik nia tuir Hau. Iha fatin nebee Hau iha, Hau nia atan mos iha nebaa. Se ema ruma serví Hau, Hau nia Aman sei foo onra ba nia.
27 Agora Hau iha laran susar. Hau sei dehan saida? 'Aman, salva Hau hosi oras nee'? Maibee tanba razaun nee mak Hau mai too oras nee.
28 Aman, foo glória ba O nia naran."
Depois lian mai hosi lalehan no dehan, "Hau foo ona glória ba Hau nia naran, no Hau sei foo tan glória ba naran nee."
29 Ema lubun nebee hamriik iha nebaa no rona lian nee dehan katak nee mak rai tarutu ida. Ema seluk dehan, "Anju ida koalia ba Nia."
30 Jesus hataan, "Lian nee la mosu tanba Hau, maibee tanba imi. 31 Tempu tesi lia mai ona ba mundu nee. Agora Maromak sei duni sai mundu nee nia ukun nain. 32 No Hau, bainhira sira hiit sae Hau hosi rai, Hau sei dada ema hotu mai Hau." 33 Nia dehan ida nee hodi hatudu oinsaa mak Nia atu mate.

Parte 12: Lian hosi Lalehan

Iha Evanjelhu sira, Aman koalia hosi lalehan dala tolu durante Jesus nia ministériu iha mundu:

1. Iha Ninia batizmu, iha Ninia ministériu nia hahuu:

"No tebes, lian ida hosi lalehan dehan, 'Ida nee mak Hau nia Oan Mane nebee Hau hadomi. Nia mak halo Hau kontenti liu.'"

Mateus 3:17 (no mos Marcos 1:11; Lucas 3:22)

2. Iha transfigurasan, iha foho, hamutuk ho Pedro, Tiago no João:

"Bainhira nia koalia hela, tebes, kalohan nabilan taka sira. No tebes, lian ida sai hosi kalohan nee no dehan, 'Ida nee mak Hau nia Oan Mane nebee Hau hadomi. Hau kontenti liu ho Nia. Rona Nia ba.'"

Mateus 17:5 (no mos Marcos 9:7; Lucas 9:35; Pedro hanoin fali iha 2 Pedro 1:17-18)

3. Molok krús, iha Jerusalém:

"Aman, foo glória ba O nia naran." Depois lian mai hosi lalehan no dehan, "Hau foo ona glória ba Hau nia naran, no Hau sei foo tan glória ba naran nee."

João 12:28

Lian tolu nee marka Ninia ministériu nia hahuu, pontu ida iha dalan, no momentu molok Ninia mate. Dala ida-idak, Aman konfirma Oan. Iha João 12, Jesus mos hatete mai ita tanba saa lian nee mosu: "Lian nee la mosu tanba Hau, maibee tanba imi" (João 12:30). Ida nee testemunha ida ba povu, iha oras nebee Nia koalia kona ba trigu musan.

Parte 13: Aman Gaba Aan Bainhira Nia Foo Glória ba Ninia Naran Ka?

"Aman, foo glória ba O nia naran."

"Hau foo ona glória ba Hau nia naran, no Hau sei foo tan glória ba naran nee."

1. Ida nee lia loos, no ita presiza nia. Se Maromak nia naran mak Ninia karakter, entaun hatudu naran nee katak hatudu mai ita see loos mak Nia: Nia iha laran luak, Nia hadomi no Nia foo perdaun. Konhese Nia mak moris rasik:

"Ida nee mak moris rohan laek, katak sira bele konhese O, Maromak loos mesak deit, no Jesus Kristu, nebee O haruka mai."

João 17:3

Bainhira Maromak hatudu Ninia glória, Nia la foti buat ida hosi ita. Nia foo mai ita buat ida nebee ita labele moris se la iha.

2. Ninia glória mak Ninia domin, nunee hatudu nia mak hahalok foo nian. Iha krús, Maromak simu glória bainhira Nia foo Ninia Oan ba mundu, laos bainhira Nia simu onra:

"Tanba Maromak hadomi tebes mundu, too Nia foo Ninia Oan Mane mesak, atu ema hotu nebee fiar ba Nia sei la lakon, maibee sei hetan moris rohan laek."

João 3:16

3. Aman no Oan la foo glória ba sira nia aan rasik. Sira foo glória ba malu. Iha João 12:28, Aman koalia hodi hataan Oan nia orasaun: "Aman, foo glória ba O nia naran." Jesus dehan:

"...Se Hau foo onra ba Hau nia aan, Hau nia onra nee la iha folin. Hau nia Aman mak foo onra mai Hau..."

João 8:54

"...Aman, oras too ona. Foo glória ba O nia Oan Mane, atu nunee O nia Oan Mane mos bele foo glória ba O."

João 17:1

Oan buka Aman nia glória, no Aman foo onra ba Oan. Ida nee kontráriu hosi gaba aan.

Maromak rasik hatete mai ita saida mak ema bele gaba aan ba:

"Maibee ema nebee gaba aan nee, husik nia gaba aan tanba nee, katak nia komprien de no konhese Hau, katak Hau mak NAI nebee halao domin metin, justisa no hahalok loos iha mundu; tebes, buat sira nee Hau gosta, hatete NAI."

Jeremias 9:24

Parte 14: Saida mak Foo Glória ba Aman nia Naran

Iha Bíblia, Maromak nia naran mak Ninia karakter. Bainhira Moisés husu atu haree Maromak nia glória, Maromak hataan hodi foo sai Ninia naran:

"Depois Moisés husu, 'Favór ida, hatudu O nia glória mai hau.' NAI hataan, 'Hau sei halo Hau nia hahalok diak lao liu iha o nia oin. No Hau sei hatoo Hau nia naran nebee NAI...'"

Exodu 33:18-19

"No NAI lao liu iha Moisés nia oin no hatete ho lian makaas, 'NAI, NAI Maromak nebee iha laran luak no grasa, neineik atu sai hirus, nakonu ho domin metin no fidelidade. Hau hatudu domin metin nafatin ba ema rihun ba rihun no foo perdaun ba ema nia sala no hahalok nebee kontra Hau no hahalok aat seluk...'"

Exodu 34:6-7

Nunee Maromak nia glória mak Ninia diak, no Ninia naran mak see Nia: Nia iha laran luak, Nia hadomi, Nia pasiénsia, Nia nakonu ho domin metin no fidelidade, no Nia foo perdaun.

Foo glória ba Aman nia naran katak hatudu Ninia karakter, atu nunee ema bele haree no konhese Nia tuir loos. Ida nee mak buat nebee Jesus mai atu halo:

"Hau foo sai ona O nia naran ba ema nebee O foo mai Hau hosi mundu..."

João 17:6

"...Nia nebee haree ona Hau mak haree ona Aman..."

João 14:9

João 17:26 hanesan lian nebee hatán fali João 12:28, ho pasadu no futuru hanesan:

"No Hau foo hatene ona O nia naran ba sira, no Hau sei foo hatene nafatin kona ba O nia naran, atu nunee domin nebee O hadomi Hau bele hela iha sira, no Hau hela iha sira."

João 17:26

"Hau foo ona glória" katak Aman nia karakter hatudu ona liu hosi Jesus nia moris. "Hau sei foo tan glória" katak karakter nee sei hatudu tan dala ida, no kompletu liu, iha krús, iha nebee Maromak nia domin, laran luak no perdaun ba ema sala nain sira hatudu hanesan nunka uluk.

Parte 15: Ninia Dame no Ninia Domin

"Hau husik dame ba imi. Hau foo Hau nia dame ba imi. Hau foo ba imi laos hanesan mundu foo. Keta laran susar, no keta laran tauk."

João 14:27

- "Hanesan Aman hadomi Hau, nunee mos Hau hadomi imi. Hela nafatin iha Hau nia domin." João 15:9
- "Hau koalia buat sira nee ba imi, atu imi bele iha dame iha Hau. Iha mundu nee imi sei hetan susar. Maibee aten brani ba; Hau manaan tiha ona mundu." João 16:33

Abilio Brito